

ZAKON O ŠOLSKI INŠPEKCIJI

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen **(vsebina zakona)**

Ta zakon ureja pristojnost Inšpektorata Republike Slovenije za šolstvo (v nadaljnjem besedilu: šolska inšpekcija), pogoje za glavno inšpektorico oziroma inšpektorja (v nadaljnjem besedilu: glavni inšpektor), pogoje za šolsko inšpektorico oziroma inšpektorja (v nadaljnjem besedilu: inšpektor), pooblastila inšpektorjev, postopek inšpekcijskega nadzora, postopek systemskega pregleda, inšpekcijske ukrepe in druga vprašanja, povezana z delom šolske inšpekcije.

2. člen **(pristojnosti šolske inšpekcije)**

Šolska inšpekcija opravlja naloge inšpekcijskega nadzora nad izvajanjem zakonov, drugih predpisov in aktov, ki urejajo organizacijo in opravljanje dejavnosti vzgoje in izobraževanja, ki jo izvajajo vrtci, osnovne šole, glasbene šole, nižje in srednje poklicne šole, srednje tehniške in strokovne šole, gimnazije, višje strokovne šole, zavodi za izobraževanje in usposabljanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami, domove za učence in dijaške domove, organizacije za izobraževanje odraslih, zasebniki, ki izobražujejo po javnoveljavnih programih in programih s pridobljeno javno veljavnostjo (v nadaljnjem besedilu: javnoveljavni program) ter fizične osebe zasebnega prava, ki izvajajo dejavnost varstva predšolskih otrok (v nadaljnjem besedilu: zavezanec).

Šolska inšpekcija opravlja inšpekcijski nadzor tudi nad izvajanjem drugih zakonov in predpisov, če ti tako določajo ter vodi postopke o prekrških za katere je pristojna po tem in drugih zakonih ter v skladu z zakonom, ki ureja prekrške.

Z namenom spremljanja in zagotavljanja kakovosti delovanja zavezancev iz drugega odstavka tega člena, šolska inšpekcija izvaja systemske preglede, s katerimi celovito pregleduje, spremlja in ocenjuje skladnost razumevanja, organizacije in izvajana dejavnosti vzgoje in izobraževanja pri posameznem zavezancu s predpisi s področja vzgoje in izobraževanja.

3. člen **(uporaba zakona)**

Če ni s tem zakonom drugače določeno, se za izvrševanje inšpekcijskega nadzora, nalog systemskega pregleda in za inšpektorje uporabljajo določbe zakona, ki ureja inšpekcijski nadzor ter določbe zakona, ki ureja splošni upravni postopek.

4. člen **(stranka v postopku, zavezanec)**

V inšpekcijskem nadzoru oziroma v postopku systemskega pregleda ima položaj stranke zavezanec iz 2. člena tega zakona. Vlagateljica ali vlagatelj pobude, prijave, obvestila, sporočila (v nadaljevanju: pobudnik) ni stranka v postopku.

Zavezanec mora inšpektorju omogočiti nemoteno opravljanje inšpekcijskega nadzora.

5. člen **(strokovna pomoč)**

Pri opravljanju nalog inšpekcijskega nadzora in systemskega pregleda daje šolska inšpekcija strokovno pomoč zavezancem v zvezi z izvajanjem zakonodaje, ki ureja delo inšpekcije in s tem povezanimi predpisi, ki urejajo področje vzgoje in izobraževanja in varstva predšolskih otrok.

6. člen

(sodelovanje z javnostjo in drugimi organi)

Šolska inšpekcija pri svojem delu lahko sodeluje z državnimi organi in drugimi javnimi ter zasebnimi subjekti, s strokovnjaki in strokovnimi oziroma interesnimi združenji, ki delujejo na področjih v pristojnosti šolske inšpekcije.

Državni organi in javni zavodi, ki delujejo na področju vzgoje in izobraževanja, nudijo šolski inšpekciji v zadevah, ki jih obravnava, strokovno pomoč v okviru svojih pristojnosti. Na zaprosilo inšpektorja, se morajo odzvati najpozneje v 30 dneh.

Šolska inšpekcija pri svojem delu sodeluje z drugimi inšpekcijami.

II. ORGANIZACIJA

7. člen

(glavni inšpektor)

Šolsko inšpekcijo vodi glavni inšpektor.

Za glavnega inšpektorja je lahko imenovan, kdor ima najmanj izobrazbo pridobljeno po študijskih programih za pridobitev izobrazbe druge stopnje oziroma raven izobrazbe, pridobljene po študijskih programih, ki v skladu z zakonom ustreza izobrazbi druge stopnje in deset let pedagoških delovnih izkušenj v vzgoji in izobraževanju in opravljen strokovni izpit za inšpektorja.

8. člen

(inšpektorji)

Inšpekcijski nadzor in sistemski pregled, v mejah pristojnosti šolske inšpekcije, samostojno opravlja inšpektor.

Inšpektor je lahko, kdor ima najmanj izobrazbo pridobljeno po študijskih programih za pridobitev izobrazbe druge stopnje oziroma raven izobrazbe, pridobljene po študijskih programih, ki v skladu z zakonom ustreza izobrazbi druge stopnje in sedem let delovnih izkušenj na pedagoškem, svetovalnem, razvojno-raziskovalnem ali upravnem področju vzgoje in izobraževanja ter opravljen strokovni izpit za inšpektorja.

9. člen

(letni program dela)

Z letnim programom dela se načrtuje in določi:

- smernice za delovanje šolske inšpekcije in oblikovanje kriterijev prioritet dela,
- vsebina, obseg in prioriteta področja dela na področju inšpekcijskega nadzorstva,
- vsebina, obseg, razpored, čas trajanja sistemskih pregledov in vrste zavezancev,
- vodenje prekrškovnih postopkov,
- nudenje strokovne pomoči v skladu s tem zakonom,
- naloge in oblike medinstitucionalnega in mednarodnega sodelovanja,
- izobraževanja za inšpektorje,
- podatke o kadrovske in materialnih pogojih za opravljanje nalog šolske inšpekcije in
- druge vsebine, ki vplivajo na izvajanje nalog šolske inšpekcije in zagotavljanje ustreznih pogojev dela za zaposlene v šolski inšpekciji.

Letni program dela sprejme glavni inšpektor v soglasju z ministrom, pristojnim za vzgojo in izobraževanje (v nadaljnjem besedilu: minister) najpozneje do konca tekočega koledarskega leta za naslednje koledarsko leto. Glavni inšpektor je odgovoren za organizacijo in izvedbo letnega programa dela.

10. člen

(letno poročilo)

Glavni inšpektor mora najmanj enkrat letno poročati ministru o delu šolske inšpekcije. Letno poročilo vsebuje:

1. podatke o številu opravljenih inšpekcijskih nadzorih po vrsti zavezanca,
2. podatke o ugotovljenih kršitvah in o izrečenih ukrepih ter o uresničevanju izrečenih ukrepov
3. podatke o opravljenih sistemskih pregledih in njihovem številu,
4. povzetek ugotovitev iz poročil sistemskih pregledov,
5. oceno realizacije letnega programa dela šolske inšpekcije,
6. splošno oceno stanja skladnosti izvajanja dejavnosti vzgoje in izobraževanja z zakonodajo.

11. člen

(varovanje poslovne, uradne in druge tajnosti ter tajnost vira)

Zaposleni v šolski inšpekciji varuje poslovno in drugo tajnost ter tajnost vira prijave v skladu z zakonom, ki ureja inšpekcijski nadzor.

Inšpektor je dolžan varovati tajnost vira pobude, prijave in vira drugih informacij, na podlagi katerih opravlja inšpekcijski nadzor, prijave v skladu z zakonom, ki ureja inšpekcijski nadzor.

Če inšpektor prekrši določilo o varovanju tajnosti iz prvega odstavka tega člena se to šteje za hujšo kršitev delovne obveznosti in dolžnosti.

Dolžnost varovanja tajnosti iz tega člena veljajo tudi za izvedence, imenovane po tem zakonu.

III. INŠPEKCIJSKI NADZOR

12. člen

(inšpekcijski nadzor)

Inšpekcijski nadzor po tem zakonu, se izvaja z namenom, da se zagotovi zakonito delovanje zavezanca.

Nadzor se lahko uvede na podlagi prejete pobude, prijave, obvestila, sporočila, izrednega dogodka oziroma na podlagi splošne ocene tveganja, ki jo opravi glavni inšpektor, pri čemer se upošteva konkretizacija zadeve, postopnost reševanja zadeve ter možnost ukrepanja inšpektorja. Vsako prejeto pisanje se vsebinsko pregleda z namenom ugotavljanja obstoja tveganj za kršitve predpisov iz pristojnosti šolske inšpekcije.

Šolska inšpekcija lahko prednostno obravnava zadeve iz svoje pristojnosti, ki so z vidika javnega interesa z letnim programom dela določene kot prioriteta področja dela. Kriterije za določitev prioritete dela šolske inšpekcije sprejme glavni inšpektor.

Inšpekcijski nadzor se lahko uvede tudi v primerih, ko zavezanec do zaključka postopka sistemskega pregleda po tem zakonu, ni odpravil v tem postopku ugotovljenih nepravilnosti oziroma pomanjkljivosti. Če je dejansko stanje v celoti že ugotovljeno z dokumentacijo sistemskega pregleda, se inšpekcijski nadzor lahko opravi le na podlagi dokumentacije.

V primerih, ko je mogoče dejansko stanje v celoti ugotoviti na podlagi prejete ali zasežene dokumentacije, se nadzor lahko opravi tudi na podlagi dokumentacije.

Postopek inšpekcijskega nadzora se vodi po uradni dolžnosti. Nadzor se lahko opravi tudi nenapovedano.

13. člen (pooblastila inšpektorja)

Inšpektor lahko prisostvuje pri izvajanju vzgojno-izobraževalnega in drugega organiziranega dela z otroki, učenci, vajenci, dijaki, študenti višje šole in udeleženci izobraževanja odraslih (v nadaljnjem besedilu: udeleženci vzgoje in izobraževanja, ki jih zavezanec organizira oziroma izvaja).

Inšpektor lahko opravi pogovore z zaposlenimi ali z udeleženci vzgoje in izobraževanja, zasliši stranke in druge udeležence v upravnem postopku ter opravi tudi druga dejanja, ki so potrebna za ugotovitev dejanskega stanja v okviru inšpekcijskega nadzorstva.

Pogovor z udeleženci vzgoje in izobraževanja opravi inšpektor v navzočnosti odgovorne osebe zavezanca ali druge od nje pooblaščen osebe.

Če je potrebno zaslišati udeleženca vzgoje in izobraževanja, ki je mladoletna oseba, jo lahko inšpektor zasliši le v prisotnosti staršev, skrbnika ali rejnika ali na podlagi njihovega pisnega soglasja.

14. člen (izvedenci in izvedensko mnenje)

Dokaz z izvedencem se opravi, če je za ugotovitev ali presojo kakšnega dejstva pri nadzoru, ki je pomembno za rešitev stvari, potrebno strokovno znanje, s katerim inšpektor ne razpolaga.

Listo izvedencev in pravila imenovanja izvedencev določi minister.

Če na listi izvedencev ni strokovnjaka s potrebnim strokovnim znanjem, ki je potrebno za izvedbo dokaza z izvedencem, lahko opravljajo posamezna izvedenska dela in pripravljajo izvedensko mnenje tudi Zavod Republike Slovenije za šolstvo, Center Republike Slovenije za poklicno izobraževanje, Andragoški center Republike Slovenije in Državni izpitni center ter drugi za to usposobljeni javni zavodi.

Izvedenca in dejanja, ki jih za pripravo izvedenskega mnenja mora opraviti izvedenec, na predlog inšpektorja, ki izvaja nadzor, s sklepom določi glavni inšpektor. Za določitev dejanj in aktivnosti se smiselno uporablja določilo tega zakona o pooblastilih inšpektorja.

Izvedenec pripravi pisno izvedensko mnenje na podlagi dejanj, ki jih je določil glavni inšpektor in dejanj po svoji presoji in ga posreduje inšpektorju, ki vodi postopek.

Inšpektor pisno izvedensko mnenje posreduje zavezancu, ki lahko v roku, ki ga določi inšpektor, poda pisne pripombe na mnenje. Če zavezanec v roku ne posreduje pripomb, se šteje, da na mnenje nima pripomb.

15. člen (zapisnik)

O inšpekcijskem nadzoru, ki se opravi pri zavezancu, se sestavi zapisnik.

Glede vsebine in pisanja zapisnika se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja splošni upravni postopek. Za potrebe vodenja postopka o prekrških, vsebuje zapisnik tudi podatke določene z zakonom, ki ureja prekrške.

O inšpekcijskem nadzoru, ki se opravi na podlagi dokumentacije, se o dejanskem stanju, ugotovitvah v nadzoru in o morebitnih ukrepih, če so bile ugotovljene kršitve predpisov, sestavi zapis. Inšpektor z vsebino zapisa seznaniti zavezanca in ga pozove, da se v roku, ki ni krajši od petih delovnih dni, pisno opredeli do ugotovitev.

Če so bile pri inšpekcijskem nadzoru, ki se opravi pri zavezancu ugotovljene kršitve in inšpektor presodi, da zadošča izrek pisnega opozorila v skladu s tem zakonom, v zapisnik zapiše tudi izrek ukrepa in roke za izvršitev ukrepa. Na zapisnik se lahko podajo tudi predlogi v skladu s tem zakonom.

Zapisnik se vroča zavezancu v skladu z zakonom, ki ureja splošni upravni postopek.

IV. INŠPEKCIJSKI UKREPI

16. člen (vrste inšpekcijskih ukrepov)

Če so pri inšpekcijskem nadzoru ugotovljene kršitve določb zakonov, drugih predpisov ali splošnih aktov, katerih izvajanje nadzoruje šolska inšpekcija, inšpektor z odločbo zavezancu odredi ukrepe, v skladu s tem ali drugim zakonom, katerega izvajanje nadzoruje, v roku, ki ga sam določi.

Če inšpektor pri opravljanju nalog inšpekcijskega nadzora odkrije nepravilnosti in oceni, da je glede na pomen dejanja pisno opozorilo zadosten ukrep, lahko najprej poda pisno opozorilo s katerim zavezanca opozori na nepravilnosti in na njihove posledice ter določi rok za njihovo odpravo. V primerih ugotovljenih kršitev predpisov, ko je potrebno zavezancu določena dejanja ali ravnanja prepovedati, ni možno uporabiti pisnega opozorila kot ukrep za odpravo nepravilnosti. Ukrep pisnega opozorila inšpektor poda na zapisnik, če se inšpekcijski nadzor opravi pri zavezancu. Če je inšpekcijski nadzor izveden v skladu s četrtem in petim odstavkom 12. člena tega zakona, se ukrep pisnega opozorila lahko poda s posebnim dopisom. Zavezanec je o izvršitvi pisnega opozorila dolžan obvestiti inšpektorja v roku petih dni po izvršitvi opozorila s pisnim poročilom ter potrebnimi dokazili. Če v roku za izvršitev pisnega opozorila, nepravilnosti niso bile odpravljene, inšpektor zavezancu z odločbo odredi odpravo nepravilnosti.

Inšpektor zavezancu ali drugim organom, ki so pristojni za odločanje ali sprejemanje ukrepov v posameznih zadevah, poda predloge za odpravo ali preprečitev nepravilnosti. Predlog inšpektor poda na zapisnik ali s posebnim dopisom. Organe, ki jim poda predloge za sprejem ukrepov, inšpektor seznanji z ugotovitvami inšpekcijskega nadzora in jih pozove, da se do predloga opredelijo.

17. člen (ukrepi inšpektorja)

Inšpektor zavezancu z odločbo:

1. odredi oblikovanje skupin oziroma oddelkov v skladu s predpisanim normativom,
2. prepove izvajanje izletov, strokovnih ekskurzij, šole v naravi ali drugih oblik organiziranega vzgojno-izobraževalnega dela izven zavoda, če se izvajajo v nasprotju z načrtovanimi cilji ali na načine in pod pogoji, ki niso v skladu z zakonom, drugimi predpisi, splošnimi akti ali letnim delovnim načrtom zavoda,
3. razveljavi volitve oziroma postopke povezane z volitvami predstavnikov zaposlenih, predstavnikov staršev, vajencev, dijakov študentov oziroma udeležencev izobraževanja odraslih v svet zavoda, če so bile izvedene v nasprotju z zakonom, drugim predpisom, ustanovitvenim aktom, notranjim aktom zavoda,
4. odredi pripravo, spremembo, sprejem oziroma objavo internega splošnega akta ali drugega dokumenta oziroma poročila, ki ga določajo predpisi s področja vzgoje in izobraževanja,
5. odredi izvajanje oblik sodelovanja s starši, ki jih določa zakon, drugi predpis, splošni akti ali letni delovni načrt zavezanca,
6. odredi izdelavo načrta spremljave dela strokovnega delavca, če je ugotovljeno, da pri opravljanju dela kršil zakon, druge predpise ali splošne akte,

7. odredi izvajanje ukrepov za zagotovitev varnosti udeležencev vzgoje in izobraževanja, ki so določeni z zakoni, predpisi ali internim aktom
8. odredi pripravo ali spremembo individualiziranega programa za udeleženca izobraževanja s posebnimi potrebami, dogovora za udeleženca vzgoje in izobraževanja s statusom, osebnega izobraževalnega načrta za udeleženca izobraževanja ter drugih aktov, ki so predpisani z zakoni oziroma drugimi predpisi,
9. odredi izvajanje programa vzgoje in izobraževanja skladno z odločbo o usmeritvi in individualiziranim programom ali individualnim načrtom pomoči družini,
10. odredi vključitev udeleženca izobraževanja v organizirano vzgojno-izobraževalno delo, na način, da mu omogoči obiskovanje pouka in drugih dejavnostih, ki jih zavezanec organizira za udeležence izobraževanja, če ugotovi, da je udeležencu izobraževanja nezakonito odvzeta ali ovirana pravica do udeležbe pri pouku in drugih dejavnostih,
11. odredi vpis ali vključitev otroka iz šolskega okoliša zavezanca,
12. odredi vzpostavitev oziroma vodenje predpisanih evidenc oziroma zbirk podatkov, na način, da se v evidenco vnesejo podatki, ki jih določajo predpisi s področja vzgoje in izobraževanja,
13. odredi izdajo šolske javne listine na predpisan način in v predpisanem roku,
14. odredi vodenje in vzpostavitev predpisane dokumentacije, na način in v obsegu, ki je določen s predpisi s področja vzgoje in izobraževanja, če ugotovi, da je dokumentacija vodena pomanjkljivo oziroma ni vodena,
15. odredi seznanitev udeležencev izobraževanja z dokumentacijo in podatki v zvezi z organizacijo in izvedbo vzgojno-izobraževalnega dela oziroma v zvezi z uresničevanjem pravic in obveznosti udeležencev izobraževanja, v obsegu in na način, ki je predpisan z zakoni, drugimi predpisi, splošnimi akti,
16. odredi vrnitev nezakonito zbranih prispevkov staršev oziroma udeležencev izobraževanja,
17. odredi organizacijo šolske prehrane, ki jo zavezanec organizira kot dejavnost javne službe v skladu z zakonom, ki ureja šolsko prehrano,
18. odredi odstranitev ali zapečatenje prodajnih avtomatov za distribucijo hrane in pijače, če so ti nameščeni v nasprotju z zakonom, ki ureja šolsko prehrano,
19. razveljavi ocene, zaključne ocene oziroma končne ocene, v primerih in pod pogoji iz 18. in 19. člena tega zakona,
20. razveljavi vzgojne ukrepe, v primerih in pod pogoji iz 20. člena tega zakona,
21. odredi zagotavljanje delovanja organov zavezanca v obsegu in pod pogoji, ki jih določajo predpisi s področja vzgoje in izobraževanja,
22. odredi druge ukrepe in opravi dejanja, za katera je pooblaščen z zakonom ali drugim predpisom.

Inšpektor zavezancu s prepovedno odločbo:

1. prepove izvajanje vzgojno-izobraževalne dejavnosti, dejavnosti predšolske vzgoje ali dejavnosti varstva predšolskih otrok, če zavezanec ni vpisan v razvid izvajalcev javno veljavnih programov vzgoje in izobraževanja, v register zasebnih vrtcev in šol, ki izvajajo mednarodne programe oziroma razvid varuhov predšolskih otrok, ali nima podeljene koncesije za opravljanje javne službe v vzgoji in izobraževanju,
2. prepove izvajanje vzgojno-izobraževalnega dela, na način ali pod pogoji, ki so v nasprotju s predpisi s področja vzgoje in izobraževanja,

3. prepoved izvajanje vzgojno-izobraževalne vsebine, ki ni sestavina izobraževalnega ali drugega programa s področja vzgoje in izobraževanja, za katerega je zavezanec vpisan v razvid, ali ni v skladu s poklicnim standardom varuh/varuhinja predšolskih otrok,
4. prepoved izvajanje izletov, strokovnih ekskurzij, šole v naravi ali drugih oblik organiziranega vzgojno-izobraževalnega dela izven zavoda, če se izvajajo v nasprotju z načrtovanimi cilji ali na načine in pod pogoji, ki niso v skladu z zakonom, drugimi predpisi, splošnimi akti ali letnim delovnim načrtom zavoda,
5. prepoved uporabo nepotrjenih učbenikov pri izvajanju vzgojno-izobraževalne dejavnosti,
6. prepoved zbiranje in porabo prispevkov staršev oziroma udeležencev izobraževanja za namene, ki niso v skladu z zakonom, drugimi predpisi ali splošnimi akti,
7. prepoved delovanje političnih strank in njihovih podmladkov ter izvajanje konfesionalne dejavnosti v obsegu kakor jo opredeljuje zakon, ki ureja organizacijo in financiranje vzgoje in izobraževanja, če se izvaja v šolskem prostoru,
8. prepoved izvrševanje sklepov sveta zavoda, če ugotovi, da je sklep sprejel svet zavoda, ki ni bil pravilno konstituiran oziroma če ugotovi nepravilnosti v sestavi sveta zavoda in za sprejemanje zakonitih odločitev ni bila zagotovljena zadostna večina glasov članov sveta zavoda,
9. prepoved izvrševanje sklepov sveta zavoda ali sveta staršev, če se z njimi zavezancu nalogajo obveznosti, ki so v nasprotju z zakoni, predpisi, splošnimi akti, in gre za vsebine, ki so v nadzorstveni pristojnosti šolske inšpekcije,
10. začasno prepoved opravljanje dela, v primerih in pod pogoji iz 21. člena tega zakona,
11. začasno prepoved opravljanje dejavnosti, pod pogoji iz 22. člena tega zakona.

18. člen

(razveljavitev ocene, pridobljene med šolskim letom)

Če inšpektor pri nadzoru ugotovi kršitev zakonov, drugih predpisov in aktov, ki določajo preverjanje in ocenjevanje znanja, z odločbo razveljavi oceno in lahko odredi ponovno določitev ocene na podlagi obstoječe dokumentacije ali ponovno ocenjevanje znanja.

19. člen

(razveljavitev ocen po koncu pouka)

Če inšpektor po koncu pouka ugotovi kršitev zakonov, drugih predpisov in aktov, ki določajo preverjanje in ocenjevanje znanja, in je kršitev vplivala na oblikovanje zaključne oziroma končne ocene ter ima zaključna oziroma končna ocena za posledico, da udeleženec izobraževanja ne napreduje ali da ne dokonča izobraževanja, z odločbo razveljavi zaključno oziroma končno oceno ter z njo povezane nezakonite ocene, pridobljene med šolskim letom. V drugih primerih se z odločbo razveljavi zaključna oziroma končna ocena in z njo povezane nezakonite ocene, pridobljene med šolskim letom, če udeleženec izobraževanja oziroma vsaj eden od zakonitih zastopnikov mladoletnega udeleženca izobraževanja s tem soglaša. Soglasje mora pridobiti šola v roku, ki ga določi inšpektor in ni krajše od treh delovnih dni.

Če inšpektor razveljavi oceno, lahko odredi ponovno ocenjevanje znanja v delu, v katerem je bila razveljavljena ocena ali v delu, v katerem ni bila pridobljena ocena, potrebna za določitev zaključne ocene, ter ponovno določanje zaključne oziroma končne ocene.

Ponovno ocenjevanje znanja in določanje zaključne oziroma končne ocene iz prejšnjega odstavka opravi komisija, ki je pristojna odločati o ugovoru ali pritožbi na zaključno oceno v skladu s predpisi s področja vzgoje in izobraževanja. Inšpektor določi rok v katerem komisija izvede ponovno ocenjevanje znanja in določi zaključno oziroma končno oceno.

20. člen

(razveljavitev vzgojnega ukrepa)

Če inšpektor pri inšpekcijskem nadzoru v zvezi z vzgojnim ukrepanjem ugotovi, da vzgojni ukrep ni izrečen pod pogoji in po postopku, ki jih določajo zakon, drugi predpis ali akt zavezanca, vzgojni ukrep razveljavi z odločbo ali izreče ukrep pisnega opozorila. Enako ravna tudi v primeru, če je vzgojni ukrep izrečen v skladu z internim aktom in je interni akt v nasprotju z zakonom ali drugim predpisom.

Inšpektor izreče ukrep pisnega opozorila, če izrečeni vzgojni ukrep ne posega v pravice ali status udeleženca vzgoje in izobraževanja in je glede na vse okoliščine primera mogoče sklepati, da bo zavezanec ali organ, ki je vzgojni ukrep izrekel, sam odpravil nepravilnost v zvezi z vzgojnim ukrepom, v roku, ki ga določi inšpektor.

Vzgojni ukrep se lahko razveljavi ves čas njegove veljave.

21. člen

(začasna prepoved opravljanja dela)

Inšpektor lahko osebi zaposleni na področju vzgoje in izobraževanja z odločbo začasno prepove opravljanje dela:

- če je v inšpekcijskem nadzoru ugotovljeno, da obstaja sum, da je izvajala fizično nasilje nad udeleženci vzgoje in izobraževanja,
- če je v inšpekcijskem nadzoru ugotovljeno, da je oseba opravljala delo pod vplivom alkohola ali psihoaktivnih snovi, kar je ugotovljeno neposredno na podlagi videza, ravnanja, psihofizičnega stanja ter drugih okoliščin, ter ni zmožna obvladovati svojega ravnanja,
- če je v inšpekcijskem nadzoru ugotovljeno, da obstaja sum, da je oseba napeljevala k spolni zlorabi oziroma spolno zlorablja udeležence izobraževanja oziroma storila druga nedovoljena ravnanja zoper spolno nedotakljivost.

Kot oseba zaposlena na področju vzgoje in izobraževanja, ki se ji z odločbo lahko začasno prepove opravljanje dela je mišljen delavec ali vodstveni/vodilni delavec.

Začasna prepoved opravljanja dela sme trajati najdlje do dokončne odločitve o disciplinski odgovornosti, do prenehanja delovnega razmerja oziroma prenehanja razlogov, ki so narekovali sprejem odločbe o začasni prepovedi opravljanja dela. V primerih iz tretje alineje sme začasna prepoved opravljanja dela trajati najdlje do poteka kazenskega postopka.

O začasni prepovedi opravljanja dela inšpektor lahko odloči ustno. Inšpektor mora izdati pisno odločbo v osmih dneh od izreka prepovedi. Pritožba zoper odločbo ne zadrži izvršitve.

V času prepovedi opravljanja dela ima delavec oziroma vodstveni delavec, pravico do nadomestila plače v višini polovice njegove povprečne plače v zadnjih treh mesecih pred izrečeno prepovedjo dela po tem zakonu.

Inšpektor lahko poleg ukrepa začasne prepovedi opravljanja dela predlaga tudi druge ukrepe po tem zakonu.

22. člen

(začasna prepoved opravljanja dejavnosti)

Če zavezanec v roku, ki ga z odločbo določi inšpektor, ne zagotovi pogojev za odpravo v inšpekcijskem nadzoru ugotovljenih kršitev zakonov in drugih predpisov s področja vzgoje in izobraževanja, pa so kršitve take narave, da je ogroženo življenje ali zdravje udeležencev vzgoje in izobraževanja ter zaposlenih pri zavezancu, inšpektor z odločbo začasno prepove opravljanje vzgojno-izobraževalne dejavnosti, dejavnosti predšolske vzgoje oziroma dejavnosti varstva predšolskih otrok. Prepoved se lahko

nanaša na izvajanje dejavnosti v celoti ali zgolj na izvajanje dejavnosti v posameznih prostorih zavezanca, ki niso varni oziroma ne izpolnjujejo tehničnih pogojev za varno izvajanje dejavnosti. Začasna prepoved opravljanja dejavnosti traja najdlje do prenehanja razlogov za prepoved.

23. člen (predlogi inšpektorja)

Če inšpektor zavezancu z odločbo odredi ukrepe za odpravo kršitev zakona ali predpisa oziroma s pisnim opozorilom naloži odpravo ugotovljene nepravilnosti, poda zavezancu ali drugemu organu tudi predlog za odpravo ali preprečitev nepravilnosti oziroma za vzpostavitev zakonitega delovanja zavezanca:

1. pristojnemu organu predlaga izbris zavezanca iz razvida izvajalcev javno veljavnih programov ali iz registra varuhov predšolskih otrok,
2. pristojnemu organu predlaga razveljavitev aktov ali sklepov organov zavezanca, ali njihovega dela, če so v nasprotju z zakoni, drugimi predpisi ali splošnimi akti,
3. pristojnemu organu zavezanca predlaga postopek priprave, spremembo, sprejem splošnih aktov, katerih sprejetje je v pristojnosti tega organa,
4. pristojnemu organu zavezanca predlaga ponovno glasovanje o vsebinah ki jih je sprejel nepravilno sestavljen organ oziroma so bile sprejete brez predpisane večine glasov članov organa,
5. pristojnemu organu zavezanca predlaga spremljanje dela odgovorne osebe zavezanca, če ta ni odpravil nepravilnosti oziroma pomanjkljivosti pri izvrševanju svojih pristojnosti, ki so bile ugotovljene v inšpekcijskem nadzoru.

Inšpektor lahko zavezancu ali drugemu organu predlaga tudi druge predloge, če oceni, da lahko pripomorejo k večji skladnosti delovanja zavezanca z zakonodajo s področja vzgoje in izobraževanja:

1. zavezancu ali pristojnemu organu predlaga preventivne ukrepe, ki so v pristojnosti zavezanca oziroma tega organa,
2. zavezancu predlaga seznanitev strokovnih delavcev z ugotovljenimi kršitvami v inšpekcijskem nadzoru,
3. zavezancu predlaga upoštevanje ugotovitev inšpekcijskega nadzora v zvezi z delom strokovnega delavca pri utemeljitvi ocene delovne uspešnosti za napredovanje v strokovne nazive,
4. zavezancu predlaga dodatno spremljanje dela strokovnega delavca ali strokovnih delavcev ali dodatno izobraževanje strokovnega delavca ali strokovnih delavcev,
5. pristojnemu organu predlaga ponovitev volitev ali izvedbo nadomestnih volitev predstavnikov zaposlenih, predstavnikov staršev, vajencev, dijakov študentov oziroma udeležencev izobraževanja odraslih v svet zavoda ter po potrebi tudi ponovitev postopka konstituiranja organa, če so ugotovljene nepravilnosti v sestavi organov oziroma nepravilnosti v volilnem postopku,
6. pristojnim organom predlaga razrešitev oziroma odpoklic svojih predstavnikov v svetu zavoda, če ti ravnaajo v nasprotju s predpisi ali ne izvršujejo svojih pristojnosti oziroma dolžnosti, ki jih določajo prepisi,
7. zavezancu predlaga razrešitev pomočnika ravnatelja, vodje enote oziroma podružnice,
8. pristojnemu organu predlaga razrešitev odgovorne osebe zavezanca, če ugotovi, da so podani razlogi za razrešitev v skladu z zakonom, ki ureja organizacijo in financiranje vzgoje in izobraževanja,
9. zavezancu ali drugemu organu predlaga dejanja, opustitev dejanj ali sprejem internega akta, s katerim, bo zagotovljeno izvajanje vzgojno-izobraževalne dejavnosti, dejavnosti predšolske vzgoje ali dejavnosti varstva predšolskih otrok skladno s predpisi, ki urejajo področje vzgoje in izobraževanja.

24. člen

(vročitev odločbe)

Odločba se vroči odgovorni osebi zavezanca, pri katerem so bile ugotovljene kršitve, ter delavcu, ki mu je bil izrečen ukrep začasne prepovedi opravljanja dela.

Določba se smiselno uporablja za varuhe predšolskih otrok na domu.

25. člen

(pravica do pritožbe zoper odločbo inšpektorja)

Zoper odločbo, ki jo izda inšpektor, je možna pritožba v osmih dneh od dneva njene vročitve na ministrstvo, pristojno za vzgojo in izobraževanje. Pritožba ne zadrži izvršitve odločbe.

26. člen

(izvršitev odločbe)

O izvršitvi odločbe je zavezanec dolžan obvestiti inšpektorja v roku petih dni od njene izvršitve.

Če zavezanec ugotovi, da ne bo mogel pravočasno izvršiti odločbe in so za to podani upravičeni razlogi, lahko še pred iztekom roka za izvršitev odločbe, predlaga inšpektorju podaljšanje roka. Predlog mora biti obrazložen. Inšpektor presodi o upravičenosti razlogov in lahko določi nov rok za izvršitev odločbe.

Zavezanec lahko predlaga podaljšanje roka za izvršitev odločbe le enkrat v posamezni zadevi.

27. člen

(seznanitev)

Inšpektor z ugotovitvami v inšpekcijskem nadzoru, ugotovljenimi kršitvami in z izrečenimi ukrepi za odpravo nepravilnosti seznaniti pristojno ministrstvo, ustanovitelja in druge pristojne organe.

Pristojno ministrstvo se seznaniti, če je to pomembno za zadeve, ki jih samo vodi in če je zavezancu izrečen ukrep prepovedi izvajanja dejavnosti, ker ni vpisan v razvid.

Ustanovitelja se seznaniti, če je ustanovitelj odgovoren za odpravo v inšpekcijskem nadzoru ugotovljene kršitve ali je dolžan zavezancu zagotoviti tehnična oziroma finančna sredstva s katerimi bo lahko odpravil ugotovljene kršitve. Če je zavezancu začasno prepovedano izvajanje dejavnosti v celoti ali v delu v skladu z 23. členom tega zakona in da zavezanec ni izvršil odločbe.

Druge pristojne organe se seznaniti, če je odprava ugotovljenih nepravilnosti v pristojnosti tega organa.

Pobudnika se seznaniti z dejanji, ki so bila izvedena v zvezi s pobudo in z izrečenimi ukrepi, če pobudnik to zahteva.

Inšpektor lahko s sklepom zavezancu odredi seznanitev udeležencev vzgoje in izobraževanja z ugotovitvami v inšpekcijskem nadzoru in izrečenimi ukrepi, če oceni, da so ugotovljene kršitve posegle tudi v pravice ali pravne koristi udeležencev vzgoje in izobraževanja. Če so udeleženci vzgoje in izobraževanja mladoletni, mora seznaniti njihove starše, skrbnika oziroma rejnika.

V. SISTEMSKI PREGLED

28. člen (sistemski pregledi)

Sistemski pregledi po tem zakonu, se izvajajo z namenom ugotavljanja in zagotavljanja kakovosti delovanja vrtcev in šol. Z izvajanjem sistemskih pregledov se preverja in spremlja skladnost izvajanja dejavnosti vzgoje in izobraževanja z zakonodajo s področja vzgoje in izobraževanja.

Sistemski pregledi se izvajajo na podlagi letnega programa dela šolske inšpekcije. Pri zavezancih se sistemski pregled opravi praviloma vsako peto leto. Vsebine sistemskih pregledov se izbirajo glede na analize dejavnikov tveganja, ki jih opravi šolska inšpekcija ali tudi na predlog ministra.

Kot dejavnike tveganja se upošteva pobude z zaznamimi domnevnimi kršitvami predpisov iz pristojnosti šolske inšpekcije, število pobud z domnevnimi kršitvami zoper istega zavezanca, sprememba vodstva zavezanca, spremembe internih aktov zavezanca s področja nadzora šolske inšpekcije, obvestila, sporočila in javne objave, ki lahko predstavljajo informacije o domnevnih kršitvah zavezancev s področja vzgoje in izobraževanja, informacije pridobljene s strani drugih organov. Dejavniki tveganja lahko predstavljata tudi obsežnejša sprememba predpisov s področja vzgoje in izobraževanja, če je z oceno tveganja zaznana povečana neskladnost delovanja zavezancev z novo zakonodajo.

Posamezni sistemski pregled mora vključevati pregled vsaj petih zavezancev.

O opravljenem sistemskem pregledu inšpektor pripravi poročilo.

29. člen (postopek sistemskega pregleda)

Sistemski pregled poteka neposredno pri zavezancu in na podlagi predložene dokumentacije. Sistemski pregled je napovedan.

Sistemski pregled poteka v treh fazah in traja največ šest mesecev.

V prvi fazi inšpektor preveri zavezančevo poznavanje in razumevanje veljavnih predpisov, ki se nanašajo na vsebino sistemskega pregleda ter ugotavlja skladnost delovanja zavezanca z veljavnimi predpisi. V okviru skladnosti delovanja ugotavlja primere dobre prakse, morebitne nepravilnosti ali pomanjkljivosti pri izvajanju dejavnosti vzgoje in izobraževanja. Inšpektor ima pri izvajanju nalog sistemskega pregleda enaka pooblastila kot pri inšpekcijskem nadzoru v skladu s tem zakonom in zakonom, ki ureja inšpekcijski nadzor. O sistemskem pregledu se sestavi zapis ocene stanja pri zavezancu. V zapis ocene stanja pri zavezancu se zapiše ugotovitve dejanskega stanja in druge ugotovitve, izjave zavezanca in drugih sodelujočih v sistemskem pregledu, priporočila za izboljšave, in navodila za odpravo ugotovljenih nepravilnosti oziroma pomanjkljivosti v delovanju zavezanca glede na veljavne predpise.

Če inšpektor pri sistemskem pregledu ugotovi, da zavezanec ne izvaja dejavnosti vzgoje in izobraževanja v skladu z zakonodajo, poda zavezancu potrebna navodila za pripravo akcijskega načrta za odpravo ugotovljenih nepravilnosti oziroma pomanjkljivosti. Inšpektor določi tudi rok za izdelavo in rok za izvršitev akcijskega načrta. V postopku sistemskega pregleda inšpektor za ugotovljene nepravilnosti oziroma pomanjkljivosti, ne izreka inšpekcijskih ukrepov po tem zakonu.

Priprava in izvajanje akcijskega načrta, so druga faza sistemskega pregleda. Nosilec teh aktivnosti je zavezanec.

Zavezanec pripravi akcijski načrt, s katerim v skladu z navodili inšpektorja načrtuje vsa potrebna dejanja, opustitve posameznih dejanj in sprejem internih aktov, določi roke za izvršitev posameznih aktivnosti, določenih z akcijskim načrtom ter določi druge osebe, zaposlene pri zavezancu ali posamezne organe pri zavezancu, za izvršitev posameznih nalog iz akcijskega načrta, za katere so pristojni v skladu s predpisi. V času priprave in izvajanja akcijskega načrta inšpektor zavezancu nudi strokovno pomoč v skladu s tem zakonom.

Ob zaključku vseh aktivnosti iz akcijskega načrta ali izteku roka za njihovo izvršitev, zavezanec inšpektorju poroča in izkaže aktivnosti, s katerimi je odpravil ugotovljene nepravilnosti oziroma pomanjkljivosti.

V tretji fazi sistemskega pregleda inšpektor na podlagi akcijskega načrta in poročila zavezanca oziroma na podlagi dodatnega neposrednega pregleda pri zavezancu, preveri in oceni, ali so bile

ugotovljene nepravilnosti oziroma pomanjkljivosti odpravljene in ali so v času izvajanja akcijskega načrta nastale nove nepravilnosti oziroma pomanjkljivosti. Svoje ugotovitve ob zaključku systemskega pregleda zapiše v poročilo.

30. člen

(poročilo o systemskem pregledu)

Poročilo o systemskem pregledu vsebuje ugotovitve inšpektorja, ki odražajo evalvacijo skladnosti delovanja zavezanca z zakonodajo, s področja vzgoje in izobraževanja, ob uvedbi, med in zaključku systemskega pregleda.

Inšpektor v poročilu evalvira o:

1. stanje pri zavezancu ob uvedbi systemskega pregleda,
2. poznavanje, razumevanje in delovanju zavezanca v skladu s predpisi,
3. načrtovane in izvedene aktivnosti v okviru akcijskega načrta,
4. uspešnost odprave ugotovljenih nepravilnosti oziroma pomanjkljivosti,
5. stanje pri zavezancu ob zaključku systemskega pregleda.

Inšpektor osnutek poročila posreduje zavezancu, in ga pozove, da se v roku, ki ni krajši od 8 delovnih dni, pisno opredeli do ugotovitev v poročilu. Če zavezanec v roku ne opredeli do ugotovitev v poročilu, se šteje, da nanje nima pripomb. Če je zavezanec podal pripombe, se na kratko povzame njihova vsebina in vpiše v poročilo kot pripombe zavezanca.

Poročilo se objavi na spletni strani šolske inšpekcije.

VI. KAZENSKE DOLOČBE

31. člen

(prekrški)

Z globo 1.500 do 5.000 eurov se kaznuje za prekršek zavezanec – pravna oseba ali posameznik, ki opravlja dejavnost varstva predšolskih otrok, če:

- ovira izvajanje pooblastil inšpektorjev iz 13. člena tega zakona;
- ne ravna v skladu z odločbo, izdano na podlagi prvega odstavka 16. člena tega zakona;
- ne zagotavlja izvršitve ukrepov iz 21. člena tega zakona;

Z globo 500 eurov, se za prekrške iz prejšnjega odstavka, kaznuje tudi odgovorna oseba zavezanca.

Z globo 1.000 do 3.000 eurov se kaznuje za prekršek posameznik, ki:

- ovira izvajanje pooblastil inšpektorjev iz 13. člena tega zakona;
- ne upošteva ukrepa, ki mu je bil izrečen v skladu s 21. členom tega zakona.

Za prekrške iz tega zakona se sme v hitrem postopku izreči globa tudi v znesku, ki je višji od najnižje predpisane globe, določene s tem zakonom.

V. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

32. člen

(dokončanje postopkov)

Redni, izredni ali ponovni inšpekcijski nadzor, začeti pred uveljavitvijo tega zakona oziroma v času po uveljavitvi do začetka njegove uporabe, se zaključijo v skladu Zakonom o šolski inšpekciji - Zsoll-UPB1 (Uradni list RS, št. 114/05 – uradno prečiščeno besedilo).

33. člen

(prenehanje veljavnosti in podaljšanje uporabe)

Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati Zakon o šolski inšpekciji - Zsoli-UPB1 (Uradni list RS, št. 114/05 – uradno prečiščeno besedilo), ki pa se uporablja do 1. januarja 2026.

Do začetka uporabe določb, ki se nanašajo na sistemski pregled, lahko inšpektorji izvajajo inšpekcijske nadzore v skladu s tem zakonom kot redne nadzore. Redni nadzori se izvajajo na podlagi letnega programa dela inšpektorata, s katerim se določijo posamezne vsebine rednih nadzorov ter vrste zavezancev. Redni nadzori so napovedani. Za izvedbo, pristojnosti ter izrekanje ukrepov v rednih nadzorih se smiselno uporabljajo določbe o pristojnostih inšpektorja, inšpekcijskem nadzoru, o ukrepih in predlogih inšpektorja v skladu s tem zakonom.

34. člen

(začetek veljavnosti in uporabe)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati pa se prične s 1. januarjem 2026, razen določbe drugega odstavka 14. člena in določb petega poglavja tega zakona.

Določba drugega odstavka 14. člena se prične uporabljati z uveljavitvijo pravilnika, ki bo urejal imenovanje izvedencev. Minister sprejme pravilnik najkasneje v roku 6 mesecev od uveljavitve tega zakona.

Določbe četrtega poglavja tega zakona se pričnejo uporabljati 1. januarja 2027.